



Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-05-88/2-PT
Datum: 25. novembar 2009.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM II

U sastavu: sudija Kimberly Prost, predsjedavajuća
sudija Christoph Flügge
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 25. novembra 2009.

TUŽILAC

protiv

ZDRAVKA TOLIMIRA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA PRIHVATANJE
DOKAZA NA OSNOVU PRAVILA 92QUATER**

Tužilaštvo:
g. Peter McCloskey

Obrana:
Zdravko Tolimir

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba/lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje iskaza Bojanovića, [B-161 iz predmeta *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T] (dalje u tekstu: B-161) i Deronjića na osnovu pravila 92*quater* s povjerljivim dodacima A i B", podnesenom na povjerljivoj osnovi 17. marta 2009. (dalje u tekstu: Zahtjev),¹ i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

1. Tužilaštvo u Zahtjevu traži da Vijeće prihvati ranije svjedočenje tri preminule osobe, Ljube Bojanovića, B-161² i Miroslava Deronjića (dalje u tekstu: tri preminule osobe). Konkretno, tužilaštvo traži prihvatanje iskaza Ljube Bojanovića i povezanih dokaznih predmeta u predmetu *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića* (dalje u tekstu: predmet *Blagojević*),³ iskaza B-161 i povezanih dokaznih predmeta u predmetu *Tužilac protiv Miloševića* (dalje u tekstu: predmet *Milošević*),⁴ i iskaza Miroslava Deronjića i povezanih dokumenata u predmetu *Blagojević*⁵ na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik). B-161 je preminuo 27. aprila 2006.,⁶ dok su Bojanović i

¹ Dana 10. novembra 2009., tužilaštvo je dostavilo povjerljivi "*Corrigendum* Zahtjeva tužilaštva za prihvatanje iskaza Bojanovića [B-161] i Deronjića na osnovu pravila 92*quater*" (dalje u tekstu: Prvi *corrigendum*), koji sadrži potvrde o smrti tri predložena svjedoka na osnovu pravila 92*quater*. Dana 13. novembra 2009., tužilaštvo je dostavilo povjerljivi "*Drugi corrigendum* Zahtjeva tužilaštva za prihvatanje iskaza Bojanovića, [B-161] i Deronjića na osnovu pravila 92*quater*" (dalje u tekstu: Drugi *corrigendum*), a 16. novembra 2009., tužilaštvo je dostavilo povjerljivi "*Treći corrigendum* Zahtjeva tužilaštva za prihvatanje iskaza Bojanovića, [B-161] i Deronjića na osnovu pravila 92*quater*" (dalje u tekstu: Treći *corrigendum*), koji su oba sadržali neredigovani transkript Bojanovića.

² Pseudonim B-161 odobren je za svjedoka B-161 u predmetu *Milošević* i on i se i dalje primjenjuje, *mutatis mutandis*, u ovom predmetu, na osnovu pravila 75(F)(i).

³ *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-T, BT. 11668–11751 (8. juli 2004.); BT. 11752–11775 (9. juli 2004.) (dalje u tekstu: Bojanovićev iskaz). V. takođe Dodatak A u kom su naznačeni Bojanovićev raniji iskaz i povezani dokumenti (dalje u tekstu: Bojanovićevi dokazni predmeti).

⁴ *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, MT. 21002-21104 (djelimično zatvorena sjednica u dijelovima) (22. maj 2003.); MT. 21105-21134 (djelimično zatvorena sjednica u dijelovima) (23. maj 2003.); MT.23619-23683 (zatvorena sjednica (2. juli 2003.) (dalje u tekstu: iskaz B-161). V. takođe Dodatak A, u kom su naznačeni raniji iskaz B-161 i povezani dokumenti (dalje u tekstu: dokazni predmeti B-161).

⁵ *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-T, BT. 6131-6207 (19. januar 2004.), BT. 6216-6300 (20. januar 2004.), BT-6305-6392 (21. januar 2004.), BT. 6398–6510 (22. januar 2004.) (dalje u tekstu: Deronjićev iskaz). V. takođe, Dodatak A, u kom su naznačeni Bojanovićev raniji iskaz i povezani dokumenti (dalje u tekstu: Deronjićevi dokazni predmeti).

⁶ Zahtjev, par. 3. Prvi *corrigendum* sadrži potvrdu o smrti B-161.

Deronjić preminuli tokom suđenja u predmetu *Popović i drugi*.⁷ Tužilaštvo takođe traži prihvatanje svih dokumenata na koje se oslonilo u vezi s ranijim iskazima tri preminule osobe.⁸

2. Tužilaštvo tvrdi da iskazi tri preminule osobe ispunjavaju uslove prihvatljivosti na osnovu pravila 92*quater* budući da su Bojanović, B-161 i Deronjić nedostupni, da su njihovi raniji iskazi pouzdani i da interesi pravde potkrepljuju prihvatanje tih transkripata u cijelosti.⁹ Pored toga, uz veoma ograničene izuzetke,¹⁰ ti iskazi se ne odnose na djela i ponašanje optuženog niti se on u njima pominje.¹¹

3. Najzad, imajući u vidu detaljnu diskusiju u vezi s pravilom 92*quater*, relevantnu sudsku praksu i njenu primjenu na transkripte i dokazne predmete koji se navode u predmetnom Zahtjevu, tužilaštvo traži odobrenje da prekorači ograničenje broja riječi.¹²

4. Dana 24. jula 2009., optuženi Zdravko Tolimir (dalje u tekstu: optuženi) dostavio je povjerljivi "Odgovor Zdravka Tolimira na Zahtjev tužilaštva za prihvatanje iskaza Bojanovića, [B-161] i Deronjića na osnovu pravila 92*quater*" (dalje u tekstu: Odgovor), koji je zaveden na povjerljivoj osnovi 4. avgusta 2009.¹³

5. Optuženi priznaje da su dotični transkripti dati pod zakletvom, ali tvrdi da su, "kako praksa pokazuje, mnoga svedočenja [...] krajnje nepozdana i pored činjenice da su iskazi dati pod zakletvom, te da [se] u mnogim presudama tribunala konstatuju [...] neistiniti iskazi ili se posebno skreće pažnja da s obzirom na okolnosti iskazima određenih svedoka treba pristupiti krajnje oprezno".¹⁴ Optuženi tvrdi da je to naročito tačno kada je riječ o transkriptima B-161 i Deronjića "čija istinitost je osporavana do te mere da čak ni veća u drugim predmetima nisu našla za shodno da im poklone veru".¹⁵

⁷ *Ibid.*, par. 3. Prvi *corrigendum* takođe sadrži potvrde o smrti Bojanovića, odnosno Deronjića. Zahtjev, par. 1.

⁸ Zahtjev, par. 1.

⁹ Zahtjev, par. 5.

¹⁰ V. fusnota 46, *infra*.

¹¹ Zahtjev, par. 5,

¹² Zahtjev, par. 7.

¹³ Optuženom je odobreno produženje roka za dostavljanje odgovora do 24. jula 2009. Odluka po hitnom zahtjevu za produženje roka za dostavljanje odgovora na Zahtjev tužilaštva na osnovu pravila 92*quater*, 17. juli 2009.

¹⁴ Odgovor, par. 6.

¹⁵ Odgovor, par. 8.

6. Po mišljenju optuženog, pouzdanost pismenih iskaza mora se ocjenjivati ne samo u skladu s relevantnim kriterijumima, kao što je pitanje da li je iskaz dat pod zakletvom ili da li je svjedok unakrsno ispitan, nego takođe i prema sadržaju samog iskaza, kao i prema karakteru svjedoka.¹⁶ On tvrdi da je takva kontekstualna ocjena naročito potrebna prilikom analiziranja pouzdanosti i odgovarajuće dokazne vrijednosti posrednih dokaza, odnosno dokaza iz druge ruke.¹⁷ Optuženi dalje poziva Vijeće da razmotri "da li je izjava bila predmet unakrsnog ispitivanja" imajući u vidu da dokazi koji su kontekstualni u jednom predmetu možda nisu kontekstualni u drugom, što bi opet uticalo na analizu Vijeća o time da li je provedeno unakrsno ispitivanje dovoljno.¹⁸

7. Najzad, optuženi tvrdi da, u principu, izvođenje *viva voce* iskaza mora biti preporučljiv izbor, kad god je to moguće, u odnosu na prihvatanje dokaza drugim sredstvima. Pored toga, po njegovom mišljenju, "ako postoje sumnje u pouzdanost, transkript sa pratećim dokazima ne bi smeo da bude uvršten u spis".¹⁹

8. Pretresno vijeće će dalje u sažetom obliku navesti konkretne argumente strana u postupku u vezi sa svakim od predloženih svjedoka.

1. Ljubomir Bojanović

9. Tužilaštvo podnosi transkript iskaza Ljube Bojanovića u predmetu *Blagojević* na osnovu pravila 92*quater*.²⁰ Tužilaštvo tvrdi da je Bojanovićev iskaz dovoljno pouzdan, budući da je dat pod zakletvom prilikom njegovog svjedočenja kao svjedoka odbrane i unakrsnog ispitivanja u predmetu *Blagojević*.²¹

10. Tužilaštvo takođe izjavljuje da se Bojanovićev iskaz ne odnosi na djela i ponašanje optuženog, budući da se tiče organizovanja Zvorničke brigade, uloge komandanta i organa bezbjednosti; zadataka, obaveza i odgovornosti dežurnih operativnih oficira; jedne stavke u

¹⁶ Odgovor, par. 12 i 14.

¹⁷ Odgovor, par. 13.

¹⁸ Odgovor, par. 10.

¹⁹ Odgovor, par. 16.

²⁰ Optuženi iznosi prigovor da je tužilaštvo dostavilo samo redigovanu verziju transkripta, a ne cjelovitu verziju. Odgovor, par. 24.

²¹ Zahtjev, par. 22.

bilježnici dežurnog operativnog oficira unesene 23. jula 1995., kao i više drugih dokumenata od istog datuma,²² i djela i ponašanja jednog od optuženih u predmetu *Popović*.²³

11. Tužilaštvo tvrdi da je Bojanovićev iskaz kumulativan, budući da će njegovo svjedočenje u vezi s dokumentima od 23. jula 1995. biti potkrijepljeno iskazom svjedoka br. 142 i br. 6 i da je njegov iskaz u vezi s privremenim borbenim izvještajem od 15. jula potkrijepio svjedok br. 143.²⁴

12. Imajući u vidu da se Pretresno vijeće u predmetu *Blagojević* oslonilo na Bojanovićev iskaz samo kako bi potkrijepilo jednu "neospornu činjenicu" u svojoj presudi i sugerišući da Vijeće nije "uzelo u obzir [Bojanovićev iskaz]" u neku od svrha za koje ga tužilaštvo sada nudi,²⁵ optuženi tvrdi da je Bojanovićev iskaz nepouzdan.²⁶ On tvrdi da činjenica da je tužilaštvo dostavilo potkrepljujuće dokaze "može samo da govori da su svjedoci koje poziva tužilaštvo nepouzdan, budući da [tužilaštvo] teži gomilanjem materijala radi ojačanja svoje pozicije".²⁷

13. Optuženi takođe naglašava da je tužilaštvo predložilo prihvatanje potkrepljujućeg iskaza svjedoka br. 6, 142 i 143 na osnovu pravila 92*bis*, bez unakrsnog ispitivanja i tvrdi da je "takvo stanje stvari [...] očigledno u suprotnosti sa elementarnim zahtevima prava na pravično suđenje".²⁸

14. Optuženi dalje tvrdi da je Bojanovićev iskaz irelevantan. Konkretno, on tvrdi da transkript sadrži iskaz u kom se iznose "okolnosti, objašnjenje koje nedvosmisleno govori o irelevantnosti ove beleške [od 23. jula 1995.]" u bilježnici dežurnog operativnog oficira.²⁹ Najzad, on tvrdi da je "iskaz ovog svjedoka potpuno irelevantan"³⁰ i da Zahtjev tužilaštva treba odbiti.

²² Zahtjev, par. 25.

²³ Ta djela i ponašanje uključuju odlazak Vinka Pandurevića u Srebrenicu početkom jula, Pandurevićev povratak u Zvornik 15. jula 1995. i Pandurevićevo diktiranje privremenog borbenog izvještaja 15. jula 1995. Zahtjev, par. 23.

²⁴ Zahtjev tužilaštva na osnovu pravila 92*quater*, par. 26-27.

²⁵ Konkretno, optuženi sugeriše da Bojanovićev iskaz nije uzet u obzir u predmetu *Bojanović* prilikom utvrđivanja "uloge komandanta i organa bezbjednosti i zadataka, obaveza i odgovornosti dežurnog operativnog oficira", koje predstavlja jednu od svrha u koje tužilaštvo sada nudi Bojanovićev transkript. V. Odgovor, par. 20 i Zahtjev, par. 23.

²⁶ Odgovor, par. 20.

²⁷ Odgovor, par. 21.

²⁸ Odgovor, par. 21.

²⁹ Odgovor, par. 23.

³⁰ Odgovor, par. 24.

2. B-161

15. Tužilaštvo podnosi transkript iskaza B-161 u predmetu *Milošević*, koji sadrži njegova zapažanja na mjestu zločina i njegov opis susreta i razgovora s jednim od optuženih u predmetu *Popović*.³¹ U tom pogledu, on se ne odnosi na djela i ponašanje optuženog u ovom predmetu.³²

16. Tužilaštvo tvrdi da je navedeni iskaz u dovoljnoj mjeri pouzdan, budući da je B-161 svjedočio pod zakletvom i bio detaljno unakrsno ispitan u vezi s oba aspekta svog iskaza tokom suđenja u predmetu *Milošević*.³³ Kako navodi tužilaštvo, taj iskaz takođe potkrepljuju svjedok br. 173, svjedok br. 169 i svjedok br. 155.³⁴

17. Optuženi tvrdi da veliki dio transkripta, kao i dvije izjave navedene u Zahtjevu u vezi s iskazom B-161 u predmetu *Milošević* irelevantan za ovaj predmet.³⁵ Iako on tvrdi da je unakrsno ispitivanje u predmetu *Milošević* provedeno "na način koji odslikava interese S. Miloševića [u njegovom predmetu]" i primarno se ticalo postupaka srpskih vlasti a ne događaja u Srebrenici,³⁶ optuženi tvrdi da te izjave ipak pokazuju nepouzdanost iskaza B-161 u predmetu *Milošević*.³⁷ Na primjer, optuženi tvrdi da izjava B-161 u predmetu *Milošević* da nikoga nije obavijestio o onome što je vidio na mjestu zločina niti o svom razgovoru s jednim od optuženih u predmetu *Popović* "krajnje nepouzdana s obzirom na ozbiljnost onoga što je navodno video i čuo", posebno budući da je B-161 svjedočio da je, u drugim prilikama kontaktirao osobe koje je smatrao odgovornim kada je riječ "o mnogo manjim incidentima".³⁸

18. Optuženi dalje dovodi u pitanje vjerodostojnost B-161, navodeći njegovu "uključenost u kako legalne tako i ilegalne aktivnosti na graničnom području između Srbije i Republike Srpske ... [i] da su i njemu dugovali [dosta novca] ali i ... da je bio blizak s članovima kriminalnih grupa".³⁹ On takođe tvrdi da su okolnosti u vezi sa smrću B-161 "posebno problematične".⁴⁰

³¹ Zahtjev, par. 31.

³² Zahtjev, par. 35.

³³ Zahtjev, par. 32.

³⁴ Zahtjev, par. 33-34.

³⁵ Odgovor, par. 30.

³⁶ Odgovor, par. 34-35.

³⁷ Odgovor, par. 30-33.

³⁸ Odgovor, par. 31.

³⁹ Odgovor, par. 40.

⁴⁰ Odgovor, par. 41.

19. Najzad, optuženi osporava autentičnost druge izjave B-161 Tužilaštvu. On tvrdi da je, budući da se u prvoj izjavi koju je B-161 dao tužilaštvu ne pominju događaji u julu 1995., dio njegove druge izjave koji se odnosi na Srebrenicu "kao umetnut" i "ukazuje da je izjava sastavljena namenski ... za potrebe optužbe sa hirurškom preciznošću inkriminišućih informacija".⁴¹

20. Usljed tih okolnosti, kako tvrdi optuženi, iskaz B-161 mora se smatrati nepouzdanim i sa nedovoljnom dokaznom vrijednošću.⁴² Najzad, optuženi tvrdi da će, ukoliko iskaz B-161 bude prihvaćen, on morati da provede istragu o okolnostima "vezanim za ovog svedoka ... [što je] nesumnjivo aktivnost visokog stepena rizika".⁴³

3. Miroslav Deronjić

21. Tužilaštvo podnosi iskaz Miroslava Deronjića u predmetu *Blagojević* na osnovu pravila 92*quater*.⁴⁴ Po mišljenju tužilaštva, iskaz Miroslava Deronjića je dovoljno pouzdan da iziskuje prihvatanje na osnovu pravila 92*quater*, budući da je Deronjić svjedočio, bio unakrsno ispitan od strane branioca i bio ispitan od strane Pretresnog vijeća u predmetu *Blagojević*.⁴⁵

22. Tužilaštvo tvrdi da se Deronjićev iskaz odnosi prvenstveno na njegovo znanje i umiješanost u prisilno premještanje stanovništva Srebrenice, bosanskih Muslimana i lišavanja života vojnosposobnih muškaraca, kao i o tome gdje se tokom relevantnog perioda nalazilo više optuženih u predmetu *Popović*.⁴⁶ Konkretno, Deronjićev iskaz odnosi se na više sastanaka s Bearom 13. i 14. jula 1995.,⁴⁷ za koje tužilaštvo tvrdi da su bili "predmet detaljnog unakrsnog ispitivanja na suđenju u predmetu *Blagojević*".⁴⁸

⁴¹ Odgovor, par. 44.

⁴² Odgovor, par. 29, 38.

⁴³ Odgovor, par. 46.

⁴⁴ Zahtjev, par. 37.

⁴⁵ Zahtjev, par. 39.

⁴⁶ Zahtjev, par. 38. Međutim, tužilaštvo konkretno navodi da se ime optuženog pominje više puta u jednom od razgovora Tužilaštva sa Deronjićem i u pitanjima tokom unakrsnog ispitivanja. Zahtjev, par. 41.

⁴⁷ Zahtjev, par. 42.

⁴⁸ Zahtjev, par. 42.

23. Iako prihvata da u Deronjićevom iskazu ima nedosljednosti, tužilaštvo tvrdi da bi se te nedosljednosti trebale ticati težine koju treba pridati njegovom iskazu, a ne njegove prihvatljivosti.⁴⁹

24. Optuženi tvrdi da je Deronjićev iskaz nepouzdan i stoga neprihvatljiv.⁵⁰ Imajući u vidu da je Žalbeno vijeće u predmetu *Krstić* dovelo u pitanje Deronjićevu pouzdanost kao svjedoka,⁵¹ optuženi tvrdi da je Deronjićevo svjedočenje "proisteklo iz njegove saradnje sa tužilaštvom, koja je usledila u toku i nakon sklapanja Sporazuma o izjašnjanju o krivici".⁵² Po mišljenju optuženog, okolnosti u vezi s Deronjićevim svjedočenjem u predmetu *Blagojević* dodatno su zakomplikovane činjenicom da je Deronjić sklopio sporazom o izjašnjanju o krivici sa tužilaštvom i da je imao "vjerovatna očekivanja" da će mu ta saradnja biti uzeta u obzir prilikom odmjeravanja kazne.⁵³

25. Optuženi takođe tvrdi da se unakrsno ispitivanje koje je proveo branilac u predmetu *Blagojević* ne može smatrati djelotvornim, budući da nije provedeno prema uputstvu samog Blagojevića.⁵⁴ Optuženi dalje tvrdi da bi bilo neprimjereno prihvatiti Deronjićev iskaz kao njegovo lično mišljenje u vezi s, između ostalog, mogućnošću da civili, bosanski Muslimani, ostanu u Srebrenici i mogućnošću da VRS uspostavi kontrolu nad Srebrenicom.⁵⁵ Isto tako, on tvrdi da bi bilo "neprihvatljivo" prihvatiti Deronjićev nepotkrijepljeni iskaz u vezi s navodnim razgovorima s Karadžićem i Bearom.⁵⁶

26. Najzad, optuženi tvrdi da bi prihvatanje Deronjićevog iskaza na osnovu pravila 92*quater* prouzrokovalo neizvjesnost u pogledu dokazne vrijednosti koju treba pridati tom iskazu i time odgodilo postupak iziskujući ulaganje prigovora na Deronjićevu vjerodostojnost.⁵⁷ Pozivajući Vijeće da odbije zahtjev tužilaštva u vezi s Deronjićem, optuženi tvrdi da bi "opterećivanje spisa iskazima Miroslava Deronjića nanelo [...]"

⁴⁹ Zahtjev, par. 40.

⁵⁰ Odgovor, par. 47.

⁵¹ *Ibid.*, gdje se upućuje na predmet *Tužilac protiv Radoslava Krstića*, predmet br. IT-98-33-A, Presuda Žalbenog vijeća, 19. april 2004., par. 94 ("Žalbeno vijeće oklijeva da utemelji bilo kakvu odluku na iskazu gospodina Deronjića, bez potkrepljujućih dokaza. Nepodudarnosti u iskazu gospodina Deronjića i nejasnoće u vezi s nekim od njegovih izjava [...] upozorenje su Žalbenom vijeću da se ne osloni samo na njegovo svjedočenje").

⁵² Odgovor, par. 47-49.

⁵³ Odgovor, par. 51

⁵⁴ Odgovor, par. 51.

⁵⁵ Odgovor, par. 52.

⁵⁶ Odgovor, par. 52.

⁵⁷ Odgovor, par. 53.

nenadoknadivu štetu, zbog nepouzdanosti i dokazn[e] snag[e] ... [budući da on] ne ispunjava ni jedan jedini kriterijum pouzdanosti".⁵⁸

II. MJERODAVNO PRAVO

27. Pravilo 92*quater*, pod naslovom "Osobe koje nisu dostupne", predviđa sljedeće:

(A) Svjedočenje u obliku pismene izjave ili transkripta koje je dala osoba koja je u međuvremenu umrla, ili osoba kojoj se više ne može uz razumnu revnost ući u trag, ili osoba koja zbog tjelesnog ili duševnog stanja ne može svjedočiti usmeno, može se prihvatiti bez obzira na to da li je ta pismena izjava u obliku utvrđenom pravilom 92*bis*, ako pretresno vijeće:

- (i) se primjenom gornjih kriterijuma uvjeri da ta osoba nije na raspolaganju; i
- (ii) na osnovu okolnosti u kojima je izjava data i zabilježena zaključi da je to svjedočenje pouzdano.

(B) Ukoliko se svjedočenjem dokazuju djela i ponašanje optuženog za koje se on tereti u optužnici, to može biti jedan od faktora za neprihvatanje takvog svjedočenja ili tog njegovog dijela.

Stoga, pravilo 92*quater* propisuje da se pretresno vijeće mora uvjeriti u ispunjenje dva uslova koja su u tom pravilu predviđena, nedostupnost osoba za čiju se pismenu izjavu ili transkript traži da budu prihvaćeni i pouzdanost dotičnog pitanja.⁵⁹

28. Vijeće mora takođe obezbijediti da opšti uslovi prihvatljivosti dokaza na osnovu pravila 89 budu ispunjeni. Predloženi dokaz mora biti relevantan i imati dokaznu vrijednost u skladu s pravilom 89(C). Vijeće mora dalje razmotriti da li dokaznu vrijednost tog dokaza suštinski nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje u skladu s pravilom 89(D) i da njime tako ne bude nanesena nepotrebna šteta.⁶⁰

⁵⁸ Odgovor, par. 54.

⁵⁹ V. npr. *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*, 21. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 29; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*bis* i *quater* Pravilnika, 2. novembar 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Prlić*), par. 8; *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza u skladu sa pravilom 92*quater*, 16. februar 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milutinović i drugi*), par. 4; *Tužilac protiv Rasima Delića*, predmet br. IT-04-83-PT, Odluka po zahtjevu za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater*, 9. juli 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Delić*), str. 4.

⁶⁰ V. npr. *Tužilac protiv Karadžića*, Odluka po zahtjevu tužioca za uvrštavanje u spis iskaza svjedoka KDZ198 i povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 98*quater*, 20. avgust 2009. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Karadžić*), par. 6; Odluka u predmetu *Popović*, par. 30; Odluka u predmetu *Milutinović i drugi*, par. 4, 6, gdje se upućuje, između ostalog, na predmet *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-T, Odluka po drugom zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u dokazni materijal pismene izjave preminulog svjedoka Bajrama Šopija u skladu s pravilom 92*bis*(C), 18. april 2002. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Galić*), str. 3

29. Pretresno vijeća su utvrdila sljedeće faktore kao relevantne za procjenu pouzdanosti dokaza koje treba prihvatiti na osnovu pravila 92*quater*: (a) okolnosti u kojima je izjava data i zabilježena, uključujući to (i) da li je izjava data pod zakletvom; (ii) da li je svjedok potpisao izjavu zajedno s pratećom potvrdom da je ta izjava istinita po njegovom najboljem sjećanju; (iii) da li je izjava uzeta uz pomoć odgovarajuće kvalifikovanog prevodioca uz odobrenje Sekretarijata Međunarodnog suda; (b) da li je izjava bila predmet unakrsnog ispitivanja; (c) da li se izjava, pogotovo ako se radi o izjavi koja nije data pod zakletvom i nikada nije bila predmet unakrsnog ispitivanja, odnosi na događaje o kojima postoje drugi dokazi; i (d) druge faktore, kao što je odsustvo manifestne ili očigledne nedosljednosti u izjavama.⁶¹

30. Vijeće takođe napominje da pravilo 92*quater*(B) izričito predviđa da, ako se predloženim iskazom dokazuju djela i ponašanje optuženog, to može predstavljati faktor protiv njegovog prihvatanja, u cjelini ili djelimično. Vijeće smatra da je navedena odredba prožeta staranjem da se obezbijedi pravično suđenje i pouzdanost dokaza. Ta odredba nalaže obazrivu provjeru iskaza kojima se dokazuju djela i ponašanje optuženog, ali ona takođe predviđa mogućnost prihvatanja izjava preminulih osoba koje sadrže takve iskaze.

31. Vijeće dalje napominje da, kada se neki iskaz prihvata na osnovu pravila 92*quater*, dokazni predmeti koji su priloženi tom iskazu mogu takođe biti prihvaćeni. Međutim, ti dokazni predmeti moraju "činiti neodvojivi i nezamjenjivi dio dotičnog iskaza".⁶²

III. DISKUSIJA

32. Vijeće napominje da "Upustvo o dužini podnesaka i zahtjeva" predviđa da zahtjevi, odgovori i replike ne smiju sadržati više od 3.000 riječi. Vijeće podsjeća da strana u postupku koja traži odobrenje da prekorači to ograničenje broja riječi to mora učiniti unaprijed i mora da "pruži obrazloženje o izuzetnim okolnostima koje nalažu prekoračenje dužine podneska".⁶³ Dok je tužilaštvo zatražilo to odobrenje, optuženi nije, iako su i Zahtjev i

⁶¹ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 5; Odluka u predmetu *Popović*, par. 31; Odluka u predmetu *Milutinović i drugi*, par. 7, gdje upućuje, između ostalog, na predmet *Tužilac protiv Aleksovskog*, predmet br. IT-95-14/1-AR73, Odluka po žalbi tužitelja u vezi s prihvatljivošću dokaza, 16. februar 1999.; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-AR73.5, Odluka po žalbi u vezi s izjavom preminulog svjedoka, 21. juli 2000. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Kordić i Čerkez*), par. 27; Odluka u predmetu *Galić*, str. 3–4. V. takođe, Odluka u predmetu *Delić*, str. 4; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.4, Odluka po interlokutornim žalbama Beare i Nikolića na Odluku Pretresnog vijeća od 21. aprila 2008. kojom su u spis uvršteni dokazi u skladu s pravilom 92*quater*, 18. avgust 2008., par. 30.

⁶² Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 7; Odluka u predmetu *Popović*, par. 33.

⁶³ Uputstvo o dužini podnesaka i zahtjeva, 16. septembar 2005., odjeljak (C)5 IT/184 Rev.2, par. 5, 7.

podnesak duži od propisanog ograničenja.⁶⁴ Vijeće stoga podsjeća optuženog da treba da se pridržava Uputstva. Međutim, u svjetlu dužine i detaljnosti argumentacije koju iziskuje Zahtjev, Vijeće smatra da bi bilo u interesu pravde da objema stranama odobri prekoračenje ograničenja broja riječi.

33. Kada je riječ o meritumu, Vijeću su dostavljene potvrde o smrti sva tri svjedoka. Potvrda o smrti Bojanovića, koju je izdala opština Istočna Ilidža, ukazuje na to da je on preminuo 20. januara 2007. u Kasindolu, Republika Srpska.⁶⁵ Potvrda o Deronjićevoj smrti, koju je izdala Hirurška klinika u mjestu Växjö u Švedskoj ukazuje na to da je on preminuo 19. maja 2007. u tom mjestu.⁶⁶ Prema potvrdi o smrti B-161, koju je izdala Matična služba u Srbiji, on je preminuo 27. aprila 2006. u Zemunu, Beograd, Srbija.⁶⁷ Na bazi tih dokumenata, Vijeće se uvjerilo da su navedene tri preminule osobe nedostupne u smislu pravila 92*quater*.

34. Kao opšti komentar u vezi s pouzdanošću predloženih dokaza, Vijeće napominje da svaki od transkripata koji je predložilo tužilaštvo sadrži iskaz pod zakletvom po jednog od tri preminula svjedoka, koje su oni dali na ranijim suđenjima pred ovim Međunarodnim sudom. Svjedoci su ispitani, unakrsno ispitani i ponovo ispitani i svi su prethodno dali zakletve.

35. Bez obzira na to, Vijeće će ispitati konkretne pokazatelje pouzdanosti u vezi sa svakim od ta tri transkripta. U tom pogledu, Vijeće napominje da će prilikom utvrđivanja konačne pouzdanosti neke izjave biti zajedno uzeti u obzir različiti faktori. Odsustvo jednog ili više tih faktora neće automatski dovesti do izuzimanja transkripta, budući da ih postojanje drugih faktora može nadomjestiti. Vijeće naglašava da će, ukoliko ti iskazi budu prihvaćeni, odsustvo jednog ili više pokazatelja pouzdanosti biti uzeto u obzir prilikom pridavanja konačne težine dotičnom iskazu.⁶⁸

1. Ljubomir Bojanović

36. Bojanović, koji je bio na različitim položajima u Zvorničkoj brigadi u periodu od 1992. do 1995., svjedočio je pod zakletvom i bio unakrsno ispitan u predmetu *Blagojević* 8. i 9. jula

⁶⁴ Zahtjev sadrži 4.943 riječi, a Odgovor sadrži 4.768 riječi.

⁶⁵ Prvi *corrigendum*, Dodatak C.

⁶⁶ Prvi *corrigendum*, Dodatak A.

⁶⁷ Prvi *corrigendum*, Dodatak A.

⁶⁸ V. takođe Odluka u predmetu *Popović*, par. 41; Odluka u predmetu *Delić*, str. 5 i Odluka u predmetu *Milutinović*, par. 8–12.

2004.⁶⁹ Njegov iskaz bavi se raznim aspektima organizacije i strukture Zvorničke brigade tokom 1995. godine, posebno u vezi s ulogom komande i organa bezbjednosti,⁷⁰ kao i obavezama i odgovornostima dežurnog operativnog oficira.⁷¹ On je takođe svjedočio o tome gdje se nalazio jedan od optuženih u predmetu *Popović* tokom relevantnog perioda.⁷² Vijeće se takođe uvjerilo da je Bojanovićev iskaz relevantan za ovaj predmet u skladu s pravilom 89(C).

37. Prilikom razmatranja da li je transkript Bojanovićevog iskaza u predmetu *Blagojević* pouzdan u smislu pravila 92*quater*, Vijeće prije svega napominje da je Bojanović dao svoj iskaz pod zakletvom i da je on bio predmet unakrsnog ispitivanja od strane tužilaštva. Međutim, nasuprot tvrdnji optuženog Vijeće smatra da bi bilo kakvi zaključci u vezi s pouzdanošću Bojanovićevog iskaza doneseni samo na osnovu učestalosti njegovog pominjanja u presudi Pretresnog vijeća u predmetu *Blagojević* predstavljali neprimjereno nagađanje. Pored toga, Vijeće napominje da u tekstu pravila 92*quater* nema ničega što zabranjuje tužilaštvu da ponudi Bojanovićev iskaz u ovom predmetu u neku svrhu koja bi bila različita od one za koju je korištena u predmetu *Blagojević*. Najzad, nema nikakvih očiglednih nedosljednosti u iskazu na koji bi bilo koja od strana u postupku skrenula pažnju Pretresnom vijeću.

38. U vezi s pitanjem da li se Bojanovićev iskaz odnosi na događaje o kojima postoje drugi dokazi, Vijeće napominje da je, kako je to naglasilo tužilaštvo, Pretresno vijeće u predmetu *Popović* konstatovalo da je Bojanovićev iskaz potkrijepilo više svjedoka u tom predmetu,⁷³ od kojih se neki takođe pojavljuju na spisku svjedoka tužilaštva na osnovu pravila 65*ter* u tom predmetu. Međutim, Vijeće napominje da je zahtjev tužilaštva na osnovu pravila 92*quater* u predmetu *Popović* podnesen u kasnijoj fazi tog postupka,⁷⁴ za razliku od ovog predmeta, u kom Vijeće donosi svoju odluku prije početka suđenja. Shodno tome, Vijeće

⁶⁹ *Tužilac protiv Blagojevića*, predmet br. IT-02-60-T, BT. 11668–11751 (8. juli 2004.); BT. 11752–11775 (9. juli 2004.).

⁷⁰ V. BT. 11674-11736 (8. juli 2004.).

⁷¹ V. BT. 11689-11702 (8. juli 2004.).

⁷² On je takođe svjedočio u vezi sa zabilješkom u svojoj bilježnici dežurnog oficira 23. jula 1995. u kojoj je napisao "Skelani imaju dva ranjena Turčina (sami su se posjekli staklom) rekao sam im da ih ubiju budući da Bratunac ne želi da ih preuzme". *Ibid.*, BT. 11760 (9. juli 2004.). Bojanović je svjedočio o tome kako je bio prisutan kada je stigao telegram iz Glavnog štaba u julu 1995. u kom se Nikolić žali na miješanje komandanta u njihove poslove i izjavljuje da bi organ bezbjednosti trebao srediti njihove odnose i vršiti svoje obaveze i zadatke bez mnogo miješanja od strane komandanta. *Ibid.*, BT. 11683 (8. juli 2004.).

⁷³ Odluka u predmetu *Popović*, par. 25.

smatra da trenutno nije u poziciji da u potpunosti procijeni obim u kom će iskazi navedeni u predmetnom Zahtjevu biti potkrijepljeni drugim dokazima tokom suđenja. Stoga će Vijeće pridati odgovarajuću težinu Bojanovićevom iskazu kada za to dođe vrijeme, imajući u vidu činjenicu da osuđujuća presuda ne može biti zasnovana na nepotkrijepljenom iskazu nekog preminulog svjedoka.

39. Na osnovu pokazatelja kojima trenutno raspolaže, Vijeće se uvjerilo da je Bojanovićev iskaz dovoljno pouzdan da može odobriti njegovu prihvatanje na osnovu pravila 92*quater* i da njegovu dokaznu vrijednost suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje na osnovu pravila 89(D). Međutim, Vijeće ponavlja da će pridati odgovarajuću težinu tom iskazu kada za to dođe vrijeme, odnosno kada postane jasno koji od dokaza predloženih tokom suđenja potkrepljuju iskaze prihvaćene na osnovu pravila 92*quater*.

2. B-161

40. Relevantni dio iskaza B-161 odnosi se na događaje na mjestu zločina i na jedan događaj koji se tiče djela i ponašanja dvojice optuženih u predmetu *Popović*, uključujući jednog od navodnih potčinjenih optuženog u ovom predmetu. Vijeće stoga smatra da je taj dio iskaza B-161 relevantan za predmet protiv optuženog u skladu s pravilom 89(C).

41. Kada je riječ o pouzdanosti iskaza B-161, Vijeće napominje da je taj svjedok svjedočio pod zakletvom. Njegov iskaz o relevantnim događajima bio je predmet unakrsnog ispitivanja, a njegovu opštu vjerodostojnost je osporavao optuženi, Milošević. Ti prigovori su jasno navedeni u spisu tog postupka.⁷⁵ Iako optuženi tvrdi da je unakrsno ispitivanje na suđenju u predmetu *Milošević* provedeno na način karakterističan za Miloševićeve lične interese, Vijeće napominje da je argument optuženog da propust B-161 da obavijesti ostale o relevantnim događajima implicira nedovoljnu vjerodostojnost zapravo bio prigovor koji je iznio Milošević.⁷⁶ Nadalje, Milošević je tokom unakrsnog ispitivanja koristio dvije izjave B-161.

42. Vijeće smatra da pitanje obima u kom je tokom ranijeg unakrsnog ispitivanja provjeren iskaz svjedoka predstavlja pitanje koje valja rješavati u kontekstu težine koju treba pridati

⁷⁴ Zahtjev tužilaštva na osnovu pravila 92*quater* u predmetu *Popović* podnesen je 29. januara 2008. Tužilaštvo je 7. februara 2008. okončalo svoj dokazni postupak u predmetu *Popović* 7. februara 2008.

⁷⁵ V. npr. MT.21205-21108 (23. maj 2003.).

⁷⁶ *Ibid.*

dotičnom dokazu, a ne u vezi s njegovom prihvatljivošću.⁷⁷ U tom pogledu, Vijeće je mišljenja da bi eventualne argumente optuženog u vezi s karakterom B-161 bilo primjerenije uzeti u obzir prilikom ocjenjivanja njegove konačne vjerodostojnosti i težine koja će biti pridana njegovom iskazu.

43. Vijeće takođe naglašava da, kako je gore pomenuto, potkrepljivanje predstavlja naprosto faktor koji treba uzeti u obzir u vezi s pouzdanošću dokaza a ne uslov za njegovu prihvatljivost na osnovu pravila 92*quater*. Stoga, nedostatak potkrepljivanja ne sprečava automatski prihvatanje iskaza ako se Vijeće na drugi način uvjeri da je on dovoljno pouzdan da iziskuje prihvatanje na osnovu pravila 92*quater*.

44. Pored toga, Vijeće smatra da će biti u boljoj poziciji da u potpunosti ocijeni obim u kom drugi dokazi potkrepljuju iskaz B-161 kako suđenje bude odmicalo. Konkretno, Vijeće napominje da su neki od dokaza za koje tužilaštvo tvrdi da su potkrepljujući u odnosu na iskaz B-161 podneseni u vezi sa zahtjevom tužilaštva na osnovu pravila 92*bis*. Vijeće naglašava da obim u kom je iskaz B-161, u stvari, potkrijepljen tim dokazima, kao i obim u kom je potkrepljujući dokaz osporen unakrsnim ispitivanjem predstavljati faktore prilikom ocjene Vijeća o težini koju će eventualno pridati iskazi B-161.

45. Pošto je razmotrilo sve gorenavedene faktore, Vijeće se uvjerilo da je iskaz B-161 dovoljno pouzdan za prihvatanje na osnovu pravila 92*quater* i da njegovu dokaznu vrijednost suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje u skladu s pravilom 89(D). Vijeće ponovo podvlači da će uzeti u obzir obim ranijeg unakrsnog ispitivanja, dokaze u vezi s karakterom B-161, i obim u kom je iskaz B-161 potkrijepljen drugim dokazima koji trebaju biti izvedeni u ovom predmetu prilikom ocjenjivanja težine koju će eventualno pridati iskazu B-161.

3. Miroslav Deronjić

46. Deronjić, koji je bio predsjednik ogranka SDS-a u opštini Bratunac, civilni povjerenik za Srpsku opštinu Srebrenica i predsjednik Ratnog predsjedništva opštine Srebrenica-Skelani 1995. godine,⁷⁸ svjedočio je o djelima i ponašanju više optuženih u predmetu *Popović*, uključujući to gdje su se Pandurević i Borovčanin nalazili u julu 1995. i Bearinu navodnu

⁷⁷ Odluka u predmetu *Popović*, par. 51.

⁷⁸ Miroslav Deronjić, BT. 6373 (21. januar 2004.); BT. 6136-6137 (19. januar 2004.).

posjetu Deronjiću i razgovor s njim u njegovoj kancelariji u Bratuncu 13. jula 1995. naveče.⁷⁹ Vijeće stoga smatra da je Deronjićev iskaz relevantan za ovaj predmet u skladu s pravilom 89(C).

47. U vezi s pouzdanošću Deronjićevog iskaza, Vijeće napominje da je Deronjić dao zakletvu i bio unakrsno ispitan. Iako, kako priznaje tužilaštvo, Deronjićev iskaz sadrži brojne nedosljednosti, priznanja o ranijim lažnim izjavama i uključuje nepotkrijepljene tvrdnje, Vijeće smatra da je Deronjić detaljno unakrsno ispitan o tim pitanjima. Konkretno, to unakrsno ispitivanje obuhvatilo je njegove susrete sa dvojicom optuženih u predmetu *Popović*, za koje tužilaštvo navodi da su obojica bili pripadnici istog udruženog zločinačkog poduhvata kao optuženi u ovom predmetu.⁸⁰ Po mišljenju Vijeća, Deronjić je odgovorio na prigovore u vezi s istinitošću i pouzdanošću svog iskaza i transkript jasno odražava te prigovore i njegove odgovore.⁸¹ U navedenim okolnostima, Vijeće se uvjerilo da nedosljednosti u Deronjićevom iskazu moraju biti uzete u obzir prilikom ocjenjivanja težine koja će biti pridana njegovom iskazu, ali smatra da one ne sprečavaju njegovo prihvatanje. Pored toga, tvrdnje da je unakrsno ispitivanje proveo branilac koji nije postupao po uputstvu optuženog takođe će biti uzeta u obzir prilikom ocjenjivanja težine koju treba pridati tom iskazu.

48. U vezi s argumentom optuženog da bi bilo "neprihvatljivo" prihvatiti Deronjićev iskaz u onoj mjeri u kojoj je on nepotkrijepljen, Vijeće ponovo podvlači da je potkrepljivanje jednostavno jedan od faktora koji treba uzeti u obzir kada je riječ o pouzdanosti dokaza, a ne uslov prihvatljivosti na osnovu pravila 92*quater*. Još jednom, Vijeće smatra da će biti u boljoj poziciji da ocijeni obim u kom Deronjićev iskaz jeste ili nije potkrijepljen kako suđenje bude odmicalo. Konkretno, Vijeće napominje da su neki od dokaza koji bi mogli potkrijepiti Deronjićev iskaz podneseni u vezi sa zahtjevom tužilaštva na osnovu pravila 92*bis*. Vijeće naglašava da će obim u kom je Deronjićev iskaz u stvari potkrijepljen tim dokazima, kao i obim u kom su potkrepljujući dokazi osporeni u unakrsnom ispitivanju, predstavljati faktore kada Vijeće bude ocjenjivalo koju će težinu eventualno pridati Deronjićevom iskazu. Vijeće će uzeti u obzir sve te faktore prilikom ocjenjivanja stepena potkrijepljenosti Deronjićevog iskaza i eventualne težine koju mu treba pridati.

⁷⁹ V. npr. Miroslav Deronjić

⁸⁰ Miroslav Deronjić, BT. 6441, 6444 (22. januar 2004.).

⁸¹ *Ibid.*

49. Vijeće takođe napominje da Deronjićev iskaz sadrži reference na optuženog, kao i na njegova djela i ponašanje, i svjesno je toga da nepotkrijepljeno svjedočenje nekog svjedoka koji nije dostupan ne može predstavljati osnovu za izricanje osude. Shodno tome, u skladu s pravilom 92*quater*, Vijeće smatra da činjenica da Deronjićev iskaz sadrži takve reference predstavlja faktor koji treba uzeti u obzir prilikom razmatranja da li da prihvati transkripte, iako te reference ne sprečavaju njihovo prihvatanje.

50. Pošto je razmotrilo sve pokazatelje koji su mu predloženi, Vijeće se uvjerilo da Deronjićev iskaz posjeduje dovoljno pokazatelja pouzdanosti u svrhu prihvatanja na osnovu pravila 92*quater* i da njihovu dokaznu vrijednost ne nadmašuje suštinski potreba da se obezbijedi pravično suđenje u skladu s pravilom 89(D).

51. U vezi s dokumentima za koje tužilaštvo traži da budu prihvaćeni zajedno s Deronjićevim iskazom u predmetu *Blagojević*, Vijeće napominje da su, tokom Deronjićevog svjedočenja, dijelovi njegovih ranijih izjava i transkripata u predmetima *Milošević*, *Nikolić* i *Krstić* korišteni u svrhu osporavanja njegovog kredibiliteta. Međutim, to ne znači da bi te ranije transkripte i izjave u cijelosti trebalo takođe prihvatiti u ovom postupku na osnovu pravila 92*quater*. Da bi ta mogućnost bila razmotrena, svaka od izjava ili transkripata morala bi biti podnesena pojedinačno na osnovu pravila 92*quater*.

52. Kako je gore pomenuto, dokazni predmeti priloženi iskazu koji su prihvaćeni na osnovu pravila 92*quater* mogu takođe biti prihvaćeni na osnovu tog pravila sve dok čine neodvojivi i nezamjenjivi dio dotičnog iskaza. U tom pogledu, Vijeće smatra da su na osnovu pravila 92*quater* prihvatljivi samo oni dokumenti koje je svjedok koristio i objašnjavao u sudnici. Stoga, Vijeće konstatuje da će biti prihvaćeni samo oni dijelovi Deronjićevih ranijih izjava koji budu izričito pomenuti u sudnici. To će uključivati sve dijelove koji su pročitani, koji automatski postaju dio spisa, i svaki dio Deronjićevih ranijih izjava i transkripata u predmetima *Milošević*, *Nikolić* i *Krstić* koji su korišteni u svrhu osporavanja vjerodostojnosti ali nisu pročitani *verbatim* i stoga se ne pojavljuju u transkriptu iz predmeta *Blagojević*. U vezi s ovom drugom kategorijom izvoda, oni će biti prihvaćeni, pod uslovom da ih tužilaštvo navede i dostavi Vijeću jednu kopiju.

4. Zaključak

53. Iz gorenavedenih razloga, Vijeće zaključuje da su predloženi dokazi prihvatljivi na osnovu pravila 92*quater* i pravila 89. Vijeće napominje da se, kao i uvijek, odluka o prihvatljivosti mora razlikovati od utvrđivanja težine koja će biti pridana nekom dokazu. U ovom slučaju, Vijeće će imati u vidu naročito odsustvo mogućnosti za unakrsno ispitivanje na ovom suđenju kada bude ocjenjivalo ovaj dokaz i odlučivalo o težini koju treba pridati transkriptima, u skladu s praksom Međunarodnog suda.⁸²

IV. DISPOZITIV

Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 89 i 92*quater* Pravilnika, Pretresno vijeće **ODLUČUJE**:

1. Da odobri zahtjev tužilaštva za prekoračenje ograničenja broja riječi;
2. Da prihvati svjedočenje Bojanovića, B-161 i Deronjića;
3. Da prihvati dokazne predmete podnesene sa Bojanovićevim iskazom i iskazom B-121;
4. U vezi s Deronjićevim dokaznim predmetima:
 - (i) samo oni dokumenti koje je svjedok koristio i objasnio u sudnici, kao i oni dijelovi njegovih ranijih izjava i transkripata u predmetima *Milošević, Nikolić i Krstić* koji su izričito pomenuti u sudnici biće prihvaćeni;
 - (ii) tužilaštvo će identifikovati i dostaviti one dijelove transkripata iz predmeta *Milošević, Nikolić i Krstić* koji su korišteni u svrhu osporavanja kredibiliteta ali nisu pročitani *verbatim* i stoga se ne pojavljuju u transkriptu iz predmeta *Blagojević i Jokić*;

UPUĆUJE sekretara da u ovom predmetu dodijeli pseudonim svjedoku koji se u predmetu br. IT-02-54 pominje kao B-161;

⁸² V. Odluka u predmetu *Popović*, par. 66; *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-AR73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92*bis*(C), 7. juni 2002., fusnota 34, gdje se pominju presude Evropskog suda za ljudska prava. V. takođe *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po zahtevu optužbe za prihvatanje pismenih izjava u skladu s pravilom 92*bis*, 21. mart 2002., par. 7; Odluka u predmetu *Milutinović*, par. 13; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR73.6, Odluka po žalbama na odluku da se transkript ispitivanja Jadranka Prlića uvrsti u spis, 23. novembar 2007., par. 50-61.

ODBIJA Zahtjev u svim drugim aspektima.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
Kimberly Prost,
predsjedavajući

Dana 25. novembra 2009.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]